

OLBRECHTS, Frans (Mechelen 16 februari 1899 –
Aken 24 maart 1958).

Volgde humaniorastudies aan het Sint-Rombouts-

college te Mechelen. Daarna trok Olbrechts naar de Leuvense Alma Mater om er Germaanse filologie te studeren. In 1925 promoveerde hij met een innoverende volkskundige studie over *Een oud Mechels bezweringsformulier*. Met dit bekroonde werk behaalde Olbrechts tevens een staatsprijs in de interuniversitaire wedstrijd. Zo kon hij met een reisbeurs naar de Verenigde Staten trekken. Hij studeerde er aan de Columbia University in New York bij de vermaarde antropoloog Franz Boas, toenmalig hoofdredacteur van *Journal of American Folklore*. Olbrechts informeerde zijn Amerikaanse milieu over België en de V.B. Onder zijn impuls promoveerde **Shepard Clough** op *A History of the Flemish Movement* (1930).

Terug in het land werd Olbrechts attaché bij de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis in Brussel (1930-1935). Vanaf 1932 doceerde hij aan de Gentse universiteit etnologie en kunst van de primitieve volkeren. In 1947 werd hij directeur van het Koninklijk Museum voor Belgisch-Kongo te Tervuren (1947). Hij liet er de taalwetten strikt toepassen en zorgde zo voor de Nederlandstalige uitstraling van een instelling.

In de jaren 1930 speelde Olbrechts samen met **Paul de Keyser** en **Clemens Trefois** een voortrekkersrol op het domein van de volkskunde in binnen- en buitenland. Hij was nauw betrokken bij de oprichting en de werking van de Zuidnederlandse Centrale voor Folklore-Onderzoek (1932-1936), bij de organisatie van de Folkloredagen en bij de activiteiten van de **Vlaamse Filologencongressen**. In 1969 werd de Fr. M. Olbrechts-Stichting ter bevordering van het volkskundig onderzoek door mevrouw M. Olbrechts-Maurissens in het leven geroepen. Tot nu toe zijn reeds acht volkskundige studies bekroond. Olbrechts was lid van verscheidene (inter)nationale geleerde genootschappen voor etnologie en antropologie.

WERKEN: *Een oud Mechels bezweringsformulier*, 1925; – *Kunst van vroeg en van verre*, 1929; – *Het Roode Land der Zwarte Kariatieden*, 1935; – *Maskers en dansers in de Ivoorkust*, 1940; – *Vlaanderen zendt zijn zonen uit*, 1942; – *Plastiek van Kongo*, 1946.

LITERATUUR: 'In Memoriam F.M. Olbrechts', in *Congo-Tervuren*, jg. 3-4 (1957-1958); – E. Rombauts, 'In memoriam Prof. Dr. Frans Olbrechts', in *Dietsche Warande en Belfort* (1958), p. 286-291; – M. Jacobs, *Volkskunde in het interbellum. De Zuidnederlandse Centrale voor Folklore-Onderzoek, een ontbrekende schakel?*, 1989; – J.V.H., 'Olbrechts-stichting bestaat 25 jaar', in *Oostvlaamse Zanten*, jg. 69, nr. 3 (1994), p. 176.

STEFAN TOP